

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Vargáné dr. Magony Margit ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Miksné dr. Szökrényes Erzsébet ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. február 16. napján kelt 9.G.40.053/2007/40. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 46. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 18.000 (Tizennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperes eredeti keresetében 5.951.996 Ft (kerekítve: 6.000.000 Ft) vagyoni kár, és 10.000.000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Azzal érvelt, hogy az alperessel 2004. május 20-án mezőgazdasági termékértékesítési keretszerződést kötött tépett húsliba előállítására és értékesítésére. Az alperes a szerződést megszegte, a libákat nem vette át, így azokat kénytelen volt harmadik személynek a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésben kikötött árnál olcsóbban értékesíteni, és ebből eredő vesztesége (elmaradt haszna) 4.282.425 Ft volt. Mivel az alperes a libákat határidőben nem vette át, a túltartás miatt további 1.669.571 Ft többletköltsége is keletkezett, így vagyoni kára kerekítve 6.000.000 Ft.

Az alperes nemcsak a 2007. május 20-án, hanem az ezt megelőzően kötött termékértékesítési szerződést sem teljesítette szerződésszerűen. A libatartással kapcsolatos „alperesi fizetési nehézségek, hercehurca, stressz, kilátástalanság” oly mértékben aláásta egészségét, hogy 2004. december 10-én szívinfarktussal kórházba került. A szívinfarktus következtében munkaképességét 67 %-ban elveszítette, vállalkozását feladni kényszerült, és a korábbi életmódjában is korlátozva van, ezért 10.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetését is

kérte. Az eljárás során keresetét leszállította, és vagyoni kártérítés címén 5.307.053 Ft, nem vagyoni kártérítés címén pedig 4.000.000 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a 2004. január 22-én kötött szerződést nem szegte meg, ezen felül a felperes nem igazolta kárának összegét sem. A felperes nem bizonyította azt sem, hogy az alperesi magatartás okozta nála a szívrohamot, így okozati összefüggés hiányában a nem vagyoni kárpótlás iránti követelés elutasítását is kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2009. február 16. napján kelt 9.G.40.053/2007/40. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.302.053 Ft-ot, továbbá ennek 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékhivatal felhívására 300.000 Ft-ot, míg az alperest ugyanilyen módon 150.000 Ft feljegyzett eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felek 2004. május 20-án mezőgazdasági termékértékesítési keretszerződést kötöttek tépett húsliba előállítására és értékesítésére. Az alperes a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésekben foglaltakat megsértette, ennek következtében a felperest 5.302.053 Ft összegű kár érte, amelynek megfizetésére az alperest kötelezte. A nem vagyoni kárpótlás körében az elsőfokú bíróság kifejtette, annak lehetőségét, hogy a felperest ért pszichés terhelés a szívinfarktus kialakulását elősegítette, a beszerzett orvosszakértői vélemény nem zárta ki. Álláspontja szerint azonban a felperes egészségromlásban álló nem vagyoni kára nem az alperesi szerződésszegő magatartásra vezethető vissza, így okozati összefüggés az alperesi magatartás és a felperes megbetegedése között nem volt megállapítható.

A perköltség körében az elsőfokú bíróság kifejtette: a felperes 1/3-ad arányban lett pernyertes, ezért az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 450.000 Ft eljárási illetékből a felperest 300.000 Ft, az alperest pedig 150.000 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte azzal, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett, amelynek annak részbeni megváltoztatását és a 300.000 Ft összegű le nem rótt eljárási illeték megfizetésében való marasztalásának a mellőzését kérte. Azzal érvelt, hogy az alperes felszámolását időközben a bíróság jogerősen elrendelte, ezért - az elsőfokú bíróság marasztaló ítélete ellenére - követelésének kielégítése kétséges. Ezért méltánytalan, hogy a feljegyzett eljárási illetéket ki kell fizetnie, holott az elszenvedett veszteségei és egészségkárosodása miatt a részére megítélt összeget előreláthatóan úgysem kapja meg. Álláspontja szerint a megyei bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát is helytelenül számította ki, mivel véleménye szerint a pernyertesség-pervesztesség arányát a módosított (leszállított) kereset szerinti összecszerűséghez kell viszonyítani, és ennek alapján 60 - 40 %-os arányban pernyertesnek tekinthető. Kérte, hogy az ítélőtábla a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 15. § /1/ bekezdése alapján teljes egészében mentesítse a le nem rótt eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetési kötelezettsége

alól. Sérelmezte még, hogy az elsőfokú bíróság nem számolta el az általa szakértői díjra letett 60.000 Ft-ból fennmaradt összeget sem.

Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A fellebbezés nem alapos.

Előrebocsátja az ítélőtábla, hogy a fellebbezést a Pp. 256/A. § /1/ bekezdésének b./ pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között (Pp. 253. § /3/ bekezdés) vizsgálta felül. Így a felülbírálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett és az alperest 5.302.053 Ft tőke és ezután járó késedelmi kamatának megfizetésére kötelező rendelkezését.

A Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni. Ez alól annyiban van helye kivételnek, amennyiben a 80 - 83. §-ok eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója.

A Pp. 79. §-ának /1/ bekezdése szerint a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükségeshez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg. A fél javára az általa felszámítottnál több perköltséget megállapítani nem lehet. Ha a fél a költséget nem számított fel, vagy nem igazolta, a bíróság a perköltséget a per egyéb adatai alapján hivatalból határozza meg. A Pp. 81. § /1/ bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetén a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevételével határoz.

A pernyertesség és peresztesesség megállapítása a kereseti kérelem és a bírósági határozatban foglalt kötelezés egymáshoz való viszonyításával történik. Az állandó bírói gyakorlat értelmében a kereset leszállítása esetén abban a részben, amelyre vonatkozóan a felperes a keresetét leszállította, a felperest peresztesnek kell tekinteni, kivéve, ha a leszállítást az alperes per alatti teljesítése vagy más hasonló ok indokolta. A kereset leszállítása esetében tehát a leszállított kereseti rész tekintetében a perköltség viselésére a keresetet előterjesztő felet kell kötelezni (Fővárosi Ítélőtábla 13.Gf.40.193/2006/3. számú eseti döntése). A keresetváltoztatás az eredetileg előterjesztett perérték után felszámítandó illeték összegét nem érinti, és a perköltségről az eredetileg előterjesztett perérték alapján kell dönten (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.531/2000/3. számú eseti döntése).

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 37. §-ának /1/ bekezdése alapján a bírósági eljárásért a törvényben megállapított illetéket kell fizetni. Az eljárási illeték a bírósági út igénybevételéért, a per lefolytatásáért fizetendő díj, amelynek viselésére köteles fél személye a pernyertességtől függ. Az a tény, hogy a fél javára megítélt követelés behajtása a jövőben esetlegesen nem vezet majd eredményre, az illeték megfizetése alól nem mentesíti.

A Pp. 24. §-ának /1/ bekezdése alapján a pertárgyérték a keresettel érvényesített követelés értéke. A kereseti illetéket az Itv. 42. § /1/ bekezdésének a./ pontja alapján a per tárgyának értéke után kell meghatározni. A felperes eredeti kereseti kérelmében 5.951.996 Ft vagyoni kár, és 10.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az eljárás során keresetét leszállította, és 5.307.053 Ft vagyoni, és 4.000.000 Ft nem vagyoni kár megfizetését kérte. Az elsőfokú bíróság ítéletében 5.302.053 Ft megfizetésére kötelezte az alperest, így az eredeti kereseti kérelemhez viszonyítva helyesen állapította meg a pernyertesség-pervesztesség arányát a felperesre terhesebb 1/3 - 2/3-ad arányban.

A 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 15. § /1/ bekezdése értelmében a meg nem fizetett illetéknek, valamint az állam által előlegezett költségnek a megtérítésére a felet e rendelet szerint kötelezi a bíróság az eljárást befejező, illetőleg a perköltség viseléséről döntő határozatában. Ha a marasztalás összegének a megállapítása bírói mérlegeléstől függ, vagy a bíróság a marasztalás összegét méltányosság alapján állapította meg, a perköltségben nem marasztalt felet a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetése alól egészben vagy részben mentesíteni. E szabály arra az esetre vonatkozik, ha a bíróság a fél keresetét ugyan alaposnak ítéli, de - mérlegelési jogkörében eljárva - a keresetben kért összegnél kevesebbet ítél meg a fél javára. E feltétel jelen esetben nem áll fenn. Az elsőfokú bíróság a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét jogalapjában alaptalannak ítélte, ezért a keresetet e részében elutasította, a kárösszegezésének (a keresetösszegének) bírói mérlegelésére nem került sor.

A kifejtettre figyelemmel az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát megfelelően határozta meg, ennek alapján a felperest a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére helyt állóan kötelezte, az eljárási illeték mértékének mérséklésére, illetve az illetékfizetési kötelezettség alóli mentesítésre a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 15. § /1/ bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem kerülhetett sor, ezért az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes fellebbezésében alaptalanul kifogásolta azt, hogy az elsőfokú bíróság az általa a szakértői díj előlegezésére letétbe helyezett 60.000 Ft-ról nem határozott. Az elsőfokú bíróság 48. számú végzésével megkereste a megyei bíróság gazdasági hivatalát annak érdekében, hogy a letett 60.000 Ft-ból fennmaradt összeget a felperes részére utalja vissza.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért az ítéletábra a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a felperest a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt az Itv. 39. § /1/ bekezdése és a 46. § /1/ bekezdése alapján meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Az alperesnek a másodfokú eljárásban megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben az ítéletábra a döntést mellőzte.

Győr, 2010. április 14.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Hammer Sándor sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: